

بزرگداشت میرزا درگیلان

حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب در پیامی به کنگره بزرگداشت میرزا کوچک‌خان جنگلی، با اشاره به این‌که منشاء حرکت میرزا کوچک خان یک منشاء صددرصد دینی و اعتقادی است تأکید کردند: ایشان یک واحد مینیاتوری از نظام اسلامی را در همان محدوده خاص خود-گیلان- ایجاد کرد.

رهبر معظم انقلاب: میرزا کوچک خان يك واحد مینیاتوری از نظام اسلامی در گیلان به‌وجودآورد

حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب در پیامی به کنگره بزرگداشت میرزا کوچک‌خان جنگلی، با اشاره به این‌که منشاء حرکت میرزا کوچک خان یک منشاء صددرصد دینی و اعتقادی است تأکید کردند: ایشان یک واحد مینیاتوری از نظام اسلامی را در همان محدوده خاص خود-گیلان- ایجاد کرد.

متن پیام مقام معظم رهبری که صبح د یروز توسط آیت‌الله قربانی، نماینده ولی فقیه در استان گیلان و امام جمعه رشت قرائت شد به‌این شرح‌است:

بسم الله الرحمن الرحيم

قضیه مرحوم میرزا کوچک جنگلی یک قضیه ویژه است، اگرچه که در آن دوره خاص یعنی در دوره فاصله بین مشروطیت و سرکارآمدن رضا خان، حوادث گوناگونی در کشور به وجود آمده است و همزمان با نهضت جنگل چندکار بزرگ دیگر در گوشه و کنار کشور و مثل شیخ محمد خیابانی در تبریز یا کلنل محمد تقی خان پسیان در مشهد هم اتفاق افتاده. این‌ها تقریباً همه همزمان هستند، لیکن قضیه جنگل یک قضیه ویژه ای است. خوب ما قضایای تبریز و حضور مرحوم شیخ محمد خیابانی را خوب می دانیم.

هم در تاریخ نوشته شده و هم قضایای خصوصی و اطلاعات زیادی داریم. آن صبغه مردمی و نجابتی که در کار مرحوم میرزا کوچک خان جنگلی است در هیچ کدام از این دو کار یا دو سه کار دیگر که همزمان در آن دوره اتفاق افتاده، در سرتاسر ایران نظیر ندارد. میرزا کوچک همینطور که اشاره کردید یک روحانی است، یک طلبه است، البته من شنیده بودم و برای ما سال‌ها پیش نقل شد که ایشان، مرحوم میرزای شیرازی را درک کرده لیکن خیلی باورکردنی نیست.

این را مرحوم پدرم نقل می کرد از مرحوم آسید علی اکبر مرعشی که شوهر خواهر پدر ما بود. یعنی باجناب مرحوم شیخ محمد خیابانی بود که او از بزرگان و علمایی بود که منزوی بود در تهران.

او گفته بود که میرزا کوچک درس میرزا را درک کرده، به نظرم نمی آید این خیلی قابل تأیید باشد. زیرا میرزا کوچک سنش در وقتی که میرزای شیرازی از دنیا رفته چهارده پانزده سال بیشتر نبود.

بعید به نظر می رسد که ایشان توانسته باشد مرحوم میرزای شیرازی را درک کند. لیکن در این‌که طلبه بوده، در این که روحانی بوده شکی نیست. در حوزه رشت هم بزرگانی در آن وقت بودند که می توانسته از آن‌ها استفاده کند. در این هیچ تردیدی نیست.

بنابراین منشاء حرکت میرزا کوچک خان یک منشاء صددرصد دینی و اعتقادی است. رفتار او هم یک رفتار دینی و اعتقادی است. یعنی انسان مشاهده می کند با این که در درون تشکیلات خودشان مخالفینی داشت و بعضی از اقشار گوناگون ممتاز هم با او مخالفت

می کردند، مرحوم میرزا کوچک در برخورد با این‌ها کاملاً حدود شرعی را رعایت می کرده. کسانی بودند، مثلاً مخالفت اعتقادی با ایشان داشتند.

همراهان ایشان آن افراطی‌ها می گفتند: آقا، این‌ها را بزنیم سرکوب کنیم، {اما} میرزا کوچک نمی گذاشته، جلوی این‌ها را می گرفته و

مانع می شده از این که این کار را بکنند. یعنی رفتار هم، یک رفتاری دینی است و حرکت، حرکت صدرصد اسلامی و ایرانی است. خب، آن زمان می دانید که آن غوغای نهضت مارکسیستی و تشکیل شوروی و هیاهویی که در دنیا در بین ملت ها راه افتاده بود و جاذبه ای که برای بعضی ملت ها به وجود آورده بود طبعاً یک عده ای را مجذوب خودش کرده بود و اطرافیان به ایشان خیانت کردند از این طریق، لیکن این مرد به خاطر پایبندی اش به اسلام جذب تفکر مارکسیستی نشد و به طور صریح و قاطع آن نظریه را رد کرد با آن که جزو نزدیکترین هایی که با او از اول همراه بودند گرایش پیدا کردند.

البته آن ها هم ناکام از دنیا رفتند. آن ها هم هیچ کدامشان خبری از این زندگی ندیدند و از آن جریان بولشویکی هیچ خبر و تجاوب جوانمردانه ای مشاهده نکردند. لیکن ایشان مخالفت کرد.

هم این جهت بود، هم با اجنبی مخالف بود. یعنی چون این ها سیاستی بود که از طرف اجانب بود با این که این ها مقابله شان با دستگاه های حاکم مثل انگلیس و قزاق و این ها بود اما در عین حال به آن طرف هم جذب نشد. استقلال را حفظ کرد. یک نمونه خیلی برجسته ای است میرزا کوچک خان. خداوند انشاء الله درجاتش را عالی کند.

کار شما هم با این اهدافی که ذکر کردید و با این ترتیبی که گفتید بسیار کار خوبی است. البته کتاب درباره میرزا کوچک زیاد نوشته شده. خوشبختانه اخلاص این مرد موجب شده که برخلاف دیگر کسانی که در این صراط های مبارزات وارد شده اند اسمش سر زبان ها باشد. همه بشناسند او را، در حالی که خیلی از این ها -کسانی را که من اشاره کردم- مردم نمی شناسند.

اصلاً بعضی ها اسمشان را ننشیده اند، لیکن ایشان در بین مردم شناخته شده است. کتاب درباره او نوشته شده. سعی بشود یک کار جامع و دارای نکته های اساسی زندگی او به وجود بیاید.

انشاء الله چهره او بیشتر در بین مردم ما و جوان های ما، شناخته شود. ایشان یک واحد مینیاتوری از نظام اسلامی، جمهوری اسلامی را در رشت و همان محدوده خاص خودش -گیلان- به وجود آورده.

از شما دوستانی که در این زمینه کار می کنید متشکریم و می خواهیم که همکاران دولتی و مسئولان تبلیغاتی با شما همکاری کنند و کمک کنند، انشاء الله این کار به بهترین وجهی تمام بشود.

والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته

پیام مقام معظم رهبری به این کنگره که توسط آیت الله قربانی قرائت شد، برگرفته از سخنان ایشان در جمع اعضای ستاد بزرگداشت میرزا کوچک خان جنگلی است که در تاریخ 1391/8/29 بیان فرموده اند.